

4037217 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ; วท.ม. (สาขารณสุขศาสตร์)
คำสำคัญ : โปรแกรมสุขศึกษา / ภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก

อมิตตา จันทร์ขุ่ม : โปรแกรมสุขศึกษาเพื่อป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในหญิงตั้งครรภ์ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ (HEALTH EDUCATION PROGRAM FOR PREVENTION OF IRON DEFICIENCY ANEMIA AMONG PREGNANT WOMEN, MUANG DISTRICT, KRABI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : นิรัตน์ อิมามิ, Ph.D., วรพรรณ รุ่งศิริวงศ์, วท.ม., มณีนรัตน์ ชีระวิวัฒน์, วท.ม. 136 หน้า ISBN 974-662-451-2

ภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในหญิงตั้งครรภ์ นับว่าเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศ ทั้งที่มีการรณรงค์เพื่อป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กมาเป็นเวลานาน ปัญหายังไม่หมดไป และยังก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของมารดาและทารกในครรภ์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาที่จัดขึ้นในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในหญิงตั้งครรภ์ โดยประยุกต์แนวคิดแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมโดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มาเป็นแนวทางกำหนดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วยการบรรยาย ประกอบสื่อวีดิทัศน์ การอภิปรายกลุ่ม การใช้ตัวแบบ การสาธิตและฝึกปฏิบัติ และการกระตุ้นเตือน กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์โดยเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 70 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 36 คน กลุ่มเปรียบเทียบ 34 คน กลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมสุขศึกษาจากผู้วิจัยจำนวน 3 ครั้ง ห่างกัน 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล 2 ครั้ง คือ ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองกลุ่มตัวอย่าง มีการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก และพฤติกรรมปฏิบัติตนในการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กดีกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยแสดงว่าโปรแกรมสุขศึกษาดังกล่าว สามารถสร้างแรงจูงใจเพื่อป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก และนำไปสู่การมีพฤติกรรมในการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพอื่น ๆ ต่อไป